

JACOB GROTH

FILMMUSIKKENS DANSKE MOZART

En imponerende produktivitet og en lige så imponerende musikalsk bredde kendetegner komponisten og guitaristen Jacob Groth.

Af Henrik Palle

En vittig sjæl har engang sagt, at hvis man lægger mærke til underlægningsmusikken, når filmen spiller, har komponisten overdrevet, men hvis man ikke nærmest automatisk nynner lidt af den på vej ud af biografen, er den ikke meget bevendt. Og anden, endnu mere vittig, person vil vide, at musik til levende billeder skal være ligesom en dyr og god BH: Den skal løfte, støtte og forme.

Målt i forhold til alle parametre, kommer Jacob Groth sikkert i mål. For når billederne taler, overdøver tonerne dem ikke, i fald han står bag. Men de er med til at nuancere og forfine oplevelsen af dem. Og man kan næsten altid fløjte, nynne eller ligefrem synge strofer bagefter.

Et rigtig godt eksempel er et af de mest raunchy og funky stykker musik, der er skrevet på dansk jord. Og som kun meget

få ikke desto mindre har danset til. Ja, vi taler om vignetten til tv-serien 'Taxa', der rullede over de danske tv-skærme for første gang i 1997 og indvarslede begyndelsen på dansk fjernsyns moderne guldalder. Et simpelt, iørefaldende og fængende riff, der stemmer sindet lidt til ballade, og derfor er den perfekte indgang til et univers befolket af kække René, toughe Mike, snarådige Lotte, fiffige Finn og skarpe Stine, og som byder på lidt af hvert, som et livets dansegulv, hvor man kan risikere at blive kørt over, både af en hyrevogn og den store kærlighed.

Anekdotisk kan denne skribent berette, at da serien i sin tid fik premiere til stor begejstring for de fleste tv-anmeldere, var det en fast tradition, at min dengang to små døtre, inden de skulle i seng og sove søndag aften, lige efter badet fik lov til at hoppe i hjørnesofaen, når 'Taxa' begyndte.

Foto: Søren Rønholt

Instinktivt fornemme de den stærke kropslighed i det velfungerende stykke temamusik. Og det må siges at være en cadeau til en komponist, at vedkommende kan komponere, så voksne mennesker finder det nydelsesfulde rosesmil frem, mens små børn bare bevæger sig i takt.

Jacob Groth er københavnere. Men kommer ikke fra et meget musikalsk hjem. Han har selv fortalt, at det mest kunstneriske i slægten var en onkel, der var træskærer. Og at det med musikken egentlig mest var noget, han gik i gang med i trods og opposition til sin strenge far, der var advokat. Men drømmen var at blive rockmusiker. Hans halvbror havde nemlig et knæk som guitarist i en gruppe, der varmede op for Peter Bellis pigtrådsorkester på Dyrehavsbakken, og hans guitar spændte den unge Jacob Groth om halsen og stod så efterfølgende og beundrede sig selv som 'musiker' foran figurspejlet.

Men han begyndte som forholdsvis ungt menneske at spille i diverse grupper i det københavnske musikmiljø. Det første ensemble hed 'Skarabæerne', og siden fulgte andre. Herunder Klosterband, hvor hans ven Rumle Hammerich, der var opkaldt efter en figur i tegneserien 'Radiserne' og søn af oversætteren Ida Hammerich og Politiken-skribenten og forfatteren Paul Hammerich, spillede trommer. De havde lært hinanden at kende på den frisindede Ingrid Jespersen Skole i Nordre Frihavnsgade på Østerbro. Der blev Groth imidlertid vippet ud fra. Så skiftede han til Christianshavns Gymnasium, hvor han droppede ud af 2 G. Som 17-årig flyttede han hjemmefra og tog hul på en musikalsk karriere. Blandt andet som sessionguitarist.

Det tog for alvor fart, da Rumle Hammerich og andre venner i 1970'erne begyndte på Filmskolen. For film skal der skrives musik til.

Rumle Hammerich mente, at det lige var noget for Jacob Groth. Det startede med afgangsfilm, siden fulgte opgaver for Statens Filmcentral. Men den første 'rigtige' film, Jacob Groth skrev musik til, var 'Charly og Steffen' fra 1979, den ikke synderligt roste opfølger til Morten Arnfreds generati- onsdefinerende ungdomsfilm 'Mig og Charly' fra året før. Det bør dog nævnes, at det ikke er musikkens skyld, at 'Charly og Steffen' fik hug. Den fejler ingenting. Næste job var Rumle Hammerichs filmatisering af Ole Lund Kirkegaards 'Otto er et næsehorn'. Og siden fulgte Søren Kragh-Jacobsens 'Vil du se min smukke navle', hvis LP 'Tur-Retur' Groth medvirker på som leadguitarist.

De to har siden arbejdet sammen, og Groth har skrevet musik til klassikere som 'Drengene fra Skt. Petri' og den elskede tv-serie 'Guldregn', baseret på en roman af Anders Bodelsen. Hans stemningsskabende musik indbragte ham en Robert, den første af mange priser, han har fået i karrierens løb.

Næsten alle film- og tv-komponister er eklektikere om en hals. De har naturligvis deres egen tone og eget musikalske gemyt, men da det er billederne, der har forrang, må man lade sig inspirere af dem. Selv har han omtalt sit virke som filmkomponist som tonal entreprenørvirksomhed. Og han har fremhævet det kompromisløse i den gesjæft. For som han fortalte til et interview med rettighedsorganisationen KODA i 2017, så kan han starte med noget neoklassisk og ende med det rene punk. Friheden er total, bare opgaven med at hjælpe billederne på vej lykkes.

Internationalt kom der seriøst hul igennem, da Jacob Groth skrev musikken til filmatiseringen af krimiforfatteren Stieg Larssons trilogi om hackeren Lisbeth Salander og journalisten Mikael Blomkvist. Han læste bøgerne og blev begejstret for dem. Tog selv kontakt til produktionsselskabet Yellow Bird, der skulle lave tv- og filmudgaverne. Og da Niels Arden Oplev så fik til opdrag at forestå de engelsksprogede udgaver, fulgte Jacob Groth med. Resultatet blev overordentligt vellykket. Faktisk så godt, at musikken siden er blevet opført uden billeder, med både Athelas Sinfonietta Copenhagen og Det danske underholdningsorkester. Med vokal af Jacob Groths hustru, Misen Groth, der også har skrevet

tekster.

Jacob Groth har også forsøgt sig i Dansk Melodi Grand Prix. For i begyndelsen af 1980'erne havde han orkestret Jacob Groth Band, der udover Groth selv blandt andet bestod af den senere Kim Larsen-bassist Hans Fagt og sangerinden Lise Dandanell. Og de deltog i 1982 med nummeret 'På træk', skrevet af Jacob Groth med tekst af Rumle Hammerich. Desværre måtte 'På træk' nøjes med en næstsidste plads – det var det år, hvor Jens Brixtofte og hans band Brixx vandt med 'Video, video'.

Jacob Groth er en meget flittig mand.

Værklisten er ganske imponerende. Han har selv sagt, at han får idéer hele tiden. Det nærmest strømmer ud af ham alle døgnets vågne timer. Og nogle gange melder idéerne sig om natten. Så er det bare med at få dem ned på en lille optagedims, han altid har på sig.

Det seneste større projekt er filmen 'Lille sommerfugl'. Igen sammen med vennen Søren Kragh-Jacobsen. Og her er der ikke alene tale om, at han har skrevet filmens score. Nej, sammen med Kragh-Jacobsen er det også blevet til en håndfuld 'røvballesange', der i filmens univers fremføres af danse-musikorkestret Theis' Tequila. Her mærker man både en umådelig sikker fornemmelse for det musikalsk udtryk og såmænd også en ikke ubetydelig kærlighed til den lettere ende af det popmusikalske spektrum.

På tv-fronten har Jacob Groth på det seneste leveret til krimiserien 'Wisting', der bygger på romaner af den norske forfatter Jørn Lier Horst.

Jacob Groth bor nu i Hellebæk. Men han har også opholdt sig i lange perioder i Los Angeles, når jobbet kræver det. Han arbejder også fra sine hytter i Småland og Härjedalen, hvor gåturene i naturen inspirerer ham.

Hans yndlingsinstrument er en Fender Ma-

Foto: Søren Rønholdt

libu-guitar, som han købte under et besøg i New York i 1970'erne. Og han kunne godt tænke sig at få en sludder med Paul McCartney, forlyder det.

Om det går i opfyldelse, skal vi ikke kunne sige. Men han får Musikforlæggernes Hæderspris 2021. Så tillykke med det.

FAKTABOKS

JACOB GROTH

FØDT DEN 12. MAJ 1951

UDVALGTE FILM OG TV-SERIER

VIL DU SE MIN SMUKKE NAVLE? Spillefilm, 1978

CHARLY OG STEFFEN Spillefilm, 1979

OTTO ER ET NÆSEHORN Spillefilm, 1983

GULDREGN Spillefilm, 1988 - Robert prisvinder

DRENGENE FRA SANKT PETRI Spillefilm, 1991

DEN GRÆDENDE MINISTER Svensk Thrillerserie, 1993
- Prix Italia vinder

KAN DU FLØJTE JOHANNA? Svensk spillefilm, 1994 - Vinder ved Würzburg Int. Film Award & Chicago Int. Children's Festival

PIGEN MED DE GRØNNE ØJNE Kortfilm, 1995
- Robert prisvinder

ØEN I FUGLEGADEN Spillefilm, 1997 - Berlinale prisvinder

TAXA TV-serie, 1997-1999 - Vinder ved Premios Ondas (Spain)

ANDEN JULEDAG Kortfilm, 2000 - Robert prisvinder

REJSEHOLDET TV-serie, 2000-2004 - Emmy Award vinder

FUKSSVANSEN Spillefilm, 2001

SKAGERRAK Spillefilm, 2003

ØRNEN TV-serie, 2004-2006 - Emmy Award vinder

KRØNIKEN TV-serie, 2004-2007

KETCHUP-EFFEKTEN Svensk Spillefilm, 2004 - Vinder ved Amanda Award & Guldbagge Award

UNGE ANDERSEN Spillefilm, 2005 - Emmy Award vinder

DRØMMEN Spillefilm, 2006 - Robert prisvinder

DEN GRIMME ÆLLING OG MIG Animationsfilm, 2007
- Robert prisvinder

TO VERDENER Spillefilm, 2008 - Robert prisvinder

LIVVAGTERNE TV-serie, 2008-2010 - Emmy Award vinder

HEADHUNTER Spillefilm, 2009

MILLENNIUM TRILOGIEN Spillefilm og TV-serie, 2009
- Vinder ved BAFTA Award og Emmy Award

UNFORGETTABLE Amerikansk TV-serie, 2012-2014
- ASCAP Award vinder

DEAD MAN DOWN Amerikansk Spillefilm, 2013

KAPGANG Spillefilm, 2014

SKIN TRADE Amerikansk spillefilm, 2014

MODUS Svensk TV-serie, 2015-2018

MERCUR TV-serie, 2017

MIDNIGHT TEXAS Amerikansk TV-serie, 2017

DNA TV-serie, 2019

WISTING Norsk TV-serie, 2019

LILLE SOMMERFUGL Spillefilm, 2020